

Súd: Okresný súd Skalica
Spisová značka: 7Csp/196/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2717205079
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimíra Slobodová
ECLI: ECLI:SK:OSSI:2018:2717205079.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Skalica sudkyňou JUDr. Vladimírou Slobodovou v právnej veci žalobkyne: Z. V., T., XX.XX.XXXX, H. Y. X, XXX XX G. proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o zaplatenie 914,70 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 914,70 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 914,70 eur od 3.11.2017 do zaplatenia, a to do 15. dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd priznáva žalobcovi nárok na náhradu trov konania 100 %.

O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalovaný je povinný zaplatiť súdny poplatok za žalobu v sume 55 eur na účet: G. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX Slovenskej pošty a.s., Partizánska cesta 9, Banská Bystrica, a to do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu dňa 13.10.2017 domáhala, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť jej sumu 914,70 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 914,70 eur od 19.07.2017 do zaplatenia titulom bezdôvodného obohatenia. Žalobu odôvodnila tým, že dňa 15.02.2013 došlo k uzatvoreniu zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovaný úver vo výške 200 eur a listom zo dňa 23.06.2017 vyzval žalovaný žalobkyňu na úhradu dlžnej sumy vo výške 1 001,31 eur. Dňa 14.12.2012 došlo k uzatvoreniu zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovaný úver vo výške 600 eur a listom zo dňa 23.06.2017 vyzval žalobkyňu na zaplatenie sumy vo výške 1 953,35 eur. Žalobkyňa ďalej uviedla, že predmetné zmluvy neobsahujú obligatórne náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a na základe toho je potrebné zmluvy považovať za bezúročné a bez poplatkov. Poukázala aj na to, že poplatky vo výške 196 eur a 576 eur uvedené v predmetných zmluvách je možné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku a v súvislosti s tým odkázala na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 21.11.2012, sp. zn. 18Co/109/2011. V rámci argumentov v žalobe ďalej uviedla, že z návrhu na začatie mediačného konania vyplýva, že žalobkyňa ku dňu podania návrhu na začatie mediačného konania uhradila sumu vo výške 66 eur a z predloženého výpisu z účtu vyplýva, že žalobkyňa k dnešnému dňu uhradila ešte sumu vo výške 404,87 eur. Nakoľko žalobkyni bol poskytnutý v zmysle zmluvy o úvere č. 203600881 úver vo výške 200 eur a úver je bezúročný a bez poplatkov, tak žalovaný sa bezdôvodne obohatil sumou vo výške 270,87 eur. Z návrhu na začatie mediačného konania vyplýva, že žalobkyňa ku dňu podania návrhu na začatie mediačného konania uhradila sumu vo výške 392 eur a z predloženého výpisu z účtu vyplýva, že žalobkyňa k dnešnému dňu uhradila ešte sumu vo výške 851,83 eur. Nakoľko žalobkyni bol poskytnutý

v zmysle zmluvy o úvere č. 203600845 úver vo výške 600 eur a úver je bezúročný a bez poplatkov, tak žalovaný sa bezdôvodne obohatil sumou vo výške 643,83 eur.

2. Žalovaný sa z pojednávania ospravedlnil, súhlasil konať a rozhodnúť v jeho neprítomnosti, s podanou žalobou nesúhlasil. Žalobkyňa bola na pojednávaní prítomná a na podanej žalobe trvala.

3. Súd v zmysle § 180 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) konal v neprítomnosti žalovaného, nakoľko ten nebol na pojednávaní prítomný.

4. Súd vykonal dokazovanie zmluvou o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 15.02.2013, zmluvou o úvere Č.. XXXXXXXXXX zo dňa 14.12.2012, výzvou na úhradu alebo splátkovým kalendárom o dňa 23.06.2017, návrhom na začatie mediačného konania zo dňa 16.09.2014 a 17.09.2014, výpisom z účtu žalobkyne za obdobie 06.10.2015 až 05.10.2017, písomným vyjadrením žalovaného doručeným súdu dňa 15.11.2017 a 13.02.2018, písomným vyjadrením žalobkyne doručeným súdu dňa 31.01.2018 a 05.04.2018, prehľadom splátok a úhrad doručeným žalovaným dňa 22.06.2018, ako aj ostatným obsahom spisu a zistil tento skutkový stav veci:

5. Žalovaný uzatvoril so žalobkyňou ako fyzickou osobou dňa 15.02.2013 zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX (ďalej len „zmluva zo dňa 15.02.2013“), na základe ktorej poskytol žalobkyňi úver vo výške 200,00 eur. Medzi účastníkmi zmluvy bol dohodnutý poplatok vo výške 196,00 eur a celková čiastka na zaplatenie vo výške 396,00 eur. V zmysle predmetnej zmluvy sa žalobkyňa zaviazala splniť svoj záväzok zaplatením jednej splátky vo výške 396,00 eur a to do 25.02.2014. Zmluvné strany si ďalej dohodli RPMN vo výške 98 %. Poplatok spojený s úverom bol podľa zmluvy tvorený súčtom úroku vo výške 39,15 % ročne z poskytnutého úveru, čo predstavovalo sumu vo výške 78,30 eur a administratívnych nákladov na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy vo výške 117,70 eur. Z obsahu zmluvy mal súd preukázané, že výška splátky je určená sumou 396,00 eur, čiže nie je presne špecifikovaná v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zák. č. 129/2010 Z. z.“) účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy (15.02.2013). Zmluvou sa žalovaný zaviazal poskytnúť žalobkyňi peňažné prostriedky do určitej výšky a tá sa zaviazala poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť, zaplatiť celkovo 396,00 eur a splniť ostatné povinnosti podľa predmetnej zmluvy.

6. Žalovaný uzatvoril so žalobkyňou ako fyzickou osobou dňa 14.12.2012 zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX (ďalej len „zmluva zo dňa 14.12.2012“), na základe ktorej poskytol žalobkyňi úver vo výške 600,00 eur. Medzi účastníkmi zmluvy bol dohodnutý poplatok vo výške 576,00 eur a celková čiastka na zaplatenie vo výške 1 176,00 eur. V zmysle predmetnej zmluvy sa žalobkyňa zaviazala splniť svoj záväzok zaplatením 12 mesačných splátok po 98 eur. Zmluvné strany si ďalej dohodli RPMN vo výške 300,29 %. Z obsahu zmluvy mal súd preukázané, že výška splátky je určená sumou 98,00 eur, čiže nie je presne špecifikovaná v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zák. č. 129/2010 Z. z.“) účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy (14.12.2012). Zmluvou sa žalovaný zaviazal poskytnúť žalobkyňi peňažné prostriedky do určitej výšky a tá sa zaviazala poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť, zaplatiť celkovo 1 176,00 eur a splniť ostatné povinnosti podľa predmetnej zmluvy.

7. V zmysle prehľadu splátok a pokút, ktorý doručil žalovaný dňa 22.06.2018 mal súd preukázané, že žalobkyňa v rámci zmluvy zo dňa 14.12.2012 uhradila splátky v celkovej výške 392 eur (4 x 98 eur) a následne ešte sumu v celkovej výške 1 026,53 eur, čiže celkovo zaplatila 1 418,53 eur.

8. V zmysle prehľadu splátok a pokút, ktorý doručil žalovaný dňa 22.06.2018 mal súd preukázané, že žalobkyňa v rámci zmluvy zo dňa 15.02.2013 uhradila splátky v celkovej výške 66 eur (2 x 33 eur) a následne ešte sumu v celkovej výške 404,87 eur, čiže celkovo zaplatila 470,87 eur.

9. Súd posúdil predmetné zmluvy podľa právnych predpisov účinných ku dňu 14.12.2012, keďže vychádzal zo zmluvy, ktorá bola uzatvorená skôr a na základe toho určil rozhodný dátum účinnosti príslušných právnych predpisov.

10. Podľa § 489 Občianskeho zákonníka účinného ku dňu 14.12.2012, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

11. Podľa § 1 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. účinného ku dňu 14.12.2012, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

12. Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. účinného ku dňu 14.12.2012, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

13. Podľa § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z. účinného ku dňu 14.12.2012, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

14. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) zák. č. 129/2010 Z. z. účinného ku dňu 14.12.2012, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

15. Ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. predstavujú špeciálny predpis k úprave úverových zmlúv. Zmluvy o spotrebiteľskom úvere predstavujú osobitný zmluvný typ záväzku upravený osobitným zák. č. 129/2010 Z. z., ktorý osobitne ustanovuje náležitosti zmluvy a v ostatných náležitostiach odkazuje na úpravu ustanovení Občianskeho zákonníka (odkazy pod 2/, 6/, 7/, 9/ 11/, ktoré sa týkajú náležitosti obsahu zmluvy podľa § 43 Občianskeho zákonníka, odstúpenie od zmluvy podľa § 48 Občianskeho zákonníka, úpravu vád podľa § 499 Občianskeho zákonníka a pod.) a je určitou formou spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 Občianskeho zákonníka.

16. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá a ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného ku dňu 14.12.2012, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

17. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

18. Podľa § 261 ods. 3, písm. d) Obchodného zákonníka účinného ku dňu 14.12.2012, touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy: zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

19. Podľa § 497 Obchodného zákonníka účinného ku dňu 14.12.2012, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

20. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka účinného ku dňu 14.12.2012, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

21. Podľa § 504 Obchodného zákonníka účinného ku dňu 14.12.2012, dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadal.

22. Podľa § 365 Obchodného zákonníka účinného ku dňu 14.12.2012, dlžník je v omeškaní, ak nesplní riadne a včas svoj záväzok, a to až do doby poskytnutia riadneho plnenia alebo do doby, keď záväzok zanikne iným spôsobom. Dlžník však nie je v omeškaní, pokiaľ nemôže plniť svoj záväzok v dôsledku omeškania veriteľa.

23. Podľa § 563 Občianskeho zákonníka účinného ku dňu 14.12.2012, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

24. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

25. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

26. Podľa § 456 Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

27. Podľa § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

28. Žalovaný doručil súdu dňa 15.11.2017 vyjadrenie, v ktorom uviedol, že žiada, aby súd spojil konania vedené pod sp. zn. 7Csp/196/2017 a sp. zn. 7Csp/87/2017, nakoľko sa jedná o totožných účastníkov s rovnakým skutkových a právnych stavom. Ďalej uviedol, že zmluvu o úvere nemožno považovať za zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a preto nie je na mieste vzťahovať na ňu výlučne ustanovenia Občianskeho zákonníka. V zmysle všeobecných podmienok sa zmluvné strany dohodli, že ich vzťahy sa budú spravovať ustanoveniami Obchodného zákonníka a na daný zmluvný vzťah je potrebné aplikovať Obchodný zákonník, keďže zmluva bola uzatvorená podľa § 269 ods. 2 a nasl. Obchodného zákonníka. Keďže Obchodný zákonník aplikáciu právnej úpravy inštitútu spotrebiteľských zmlúv nevylučuje, ani komplexne neupravuje osobitným spôsobom a ide o kogentné ustanovenie Občianskeho zákonníka, je nevyhnutné ju v skutkovo relevantných právnych vzťahoch aplikovať, pričom nie je relevantné, či ide o relatívny obchodný záväzkový vzťah, absolútny obchodný záväzkový vzťah alebo fakultatívny obchodný záväzkový vzťah. Žalovaný so žalobkyňou uzatvorili dňa 15.02.2013 zmluvu o úvere č. 203600881, v ktorej sa žalobkyňa zaviazala uhradiť istinu vo výške 200,00 eur so zvýšeným poplatkom 196,00 eur. Výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov je jasne uvedená priamo na prednej strane zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V zmluve o úvere č. 203600881 je na prednej strane uvedené nasledovné: „Veriteľ je oprávnený poskytnúť dlžníkovi úver v sume 200 eur a dlžník sa zaväzuje zaplatiť veriteľovi túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 196 eur, t. j. celkovo zaplatí čiastku 396 eur v 1 mesačných splátkach po 396 eur, do 25.02.2014. Z vyššie uvedeného vyplýva, že nemožno hovoriť o absencii výšky, počtu a termínu splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Dlžník sa zmluvou o spotrebiteľskom úvere zaviazal k úhrade 1 splátok vo výške 396 eur s termínom splatnosti dňa 25.02.2014, tak ako to je to aj jasne určito a zrozumiteľne uvedené v Štandardných informáciách o spotrebiteľskom úvere, ktoré tvoria prílohu zmluvy o úvere a sú jej neoddeliteľnou súčasťou s ktorými bol žalobca oboznámený. Každá splátka sa prednostne započítava na istinu, až potom na poplatok a úroky. Každý klient je o tom informovaný ústne. Zákon si vyžaduje obligatórne uvedenie úrokov a iných poplatkov. Nikde nie je zvlášť ustanovené, prerozdelenie splátky. Navyše veriteľ ako jeden z mála používa takýto spôsob započítavania, a to v prospech dlžníka. Žalovaný ďalej poukázal že priemerná hodnota RPMN je vo výške 40,60 %. Žalovaný si individuálne dohodol podmienky zmluvy o úvere, s tým že s odbornou starostlivosťou, ktorú vykonal na základe vyplnenia formuláru o overení klienta boli dojednané podmienky poskytnutia úveru a k tomu dohodnutá výška úveru na základe posúdenej bonity klienta. Zákon v čase uzatvorenia zmluvy o úvere nestanovil maximálne možnú prípustnú výšku odplaty. Ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. júnom 2014, odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi sa riadi podľa predpisov účinných do 31. mája 2014. Znamená to, že pokiaľ bola spotrebiteľovi poskytnutá pôžička alebo úver na základe zmluvy uzavretej do 31.05.2014, obmedzenie výšky odplaty sa tu nebude aplikovať. Regulácia odplaty sa riadi § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutia peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti. Žalovaný k zmluve zo dňa 14.12.2012 uviedol obdobné argumenty a poukazoval na totožné tvrdenia s výnimkou upresnenia danej zmluvy čo sa týka výšky úveru, splátok a RPMN, čo už aj súd uviedol v bode 6. tohto rozsudku. Žalovaný zároveň poukázal na rozsudok Súdneho dvora zo dňa 09.11.2016 C-42/15. Zároveň k bezdôvodnému obohateniu uviedol, že je toho názoru, že zo zmluvy o úvere nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, ktorú stanovuje zákon. Žalobkyňa plnila na základe platne uzavretej zmluvy o úvere, predmetná zmluva o

úvere nebola nikdy právoplatne vyhlásená za neplatnú, rovnako tak právny dôvod na plnenie z tejto zmluvy o úvere nikdy neodpadol (nedošlo k odstúpeniu od zmluvy, zrušeniu zmluvy a pod.) a majetkový prospech získal žalovaný z poctivých zdrojov.

29. Žalobkyňa doručila súdu dňa 31.01.2018 vyjadrenie, v ktorom uviedla, že predmetné zmluvy sú jednoznačne spotrebiteľskými zmluvami a žalovaný poukazuje na R 16/2005, ktorý je už dávno prekonaný. Ďalej uviedla, že dňa 01.04.2015 nadobudla účinnosť časť novely Občianskeho zákonníka, ktorá bola zavedená zák. č. 102/2014 Z. z. a v § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa na konci pripojila veta: „Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.“ Poukázala aj na uznesenia Ústavného súdu SR, II. ÚS 729/2010 zo dňa 04.11.2015 a rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 MCdo 17/2014 zo dňa 26.11.2015. Vo vyjadrení žalobkyňa uviedla aj to, že ročná úroková sadzba vo výške 39,15 % je v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko podľa priemerných úrokových sadzieb z úverov poskytnutých v eurách so splatnosťou do jedného roka v mesiaci 2/2013 bola sadzba vo výške 9,44 %. V rámci premlčacej lehoty pri bezdôvodnom obohatení uviedla, že je potrebné vychádzať z desaťročnej lehoty, nakoľko právny názor o tejto lehote bol vyslovený vo viacerých súdnych rozhodnutiach ako napríklad v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/84/2011 zo dňa 12.12.2011, sp. zn. 3Co/41/2012 zo dňa 06.03.2013 alebo rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/648/2013 zo dňa 20.02.2014.

30. Žalovaný doručil súdu dňa 13.02.2018 vyjadrenie, v ktorom uviedol, že je toho názoru, že zo zmluvy o úvere nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, ktorú stanovuje zákon. Žalobkyňa plnila na základe platne uzavretej zmluvy o úvere, ktorá nebola nikdy právoplatne vyhlásená za neplatnú, rovnako tak právny dôvod na plnenie z tejto zmluvy o úvere nikdy neodpadol (nedošlo k odstúpeniu od zmluvy, zrušeniu zmluvy a pod.) a majetkový prospech získal žalovaný z poctivých zdrojov. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení okrem iného tvrdí, že zo strany žalovaného ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie. Občiansky zákonník podstatu úmyselného konania nevymedzuje a z toho dôvodu sa pri skúmaní úmyslu konania osoby vychádza z právnej úpravy zavinenia v trestnom práve. Zavinenie je budované na dvoch zložkách a to vedomostnej a vôľovej a podľa stupňa vôľovej zložky sa rozlišuje úmysel priamy a nepriamy. Na preukázanie úmyslu konajúcej osoby získať bezdôvodné obohatenie nestačia všeobecné tvrdenia o zaužívanej praxi žalovaného pri uzatváraní zmlúv o úvere, ale bolo by nutné, v každom jednotlivom prípade s poukazom na okolnosti uzatvorenia úverovej zmluvy preukázať, že žalovaný v čase uzatvorenia zmluvy a prijatia plnenia na základe tejto zmluvy skutočne vedel alebo aspoň bol uzrozumený s tým, že sa bezdôvodne obohacuje. Žalovaný so žalobkyňou uzatvoril zmluvu o úvere v zmysle zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, pričom veriteľ sa zaviazal, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky a dlžník sa zaviazal, že poskytnuté peňažné prostriedky veriteľovi vráti a zaplatí dohodnuté úroky. Žalovaný skutočne požadoval za poskytnutie peňažných prostriedkov odplatu vo forme úrokov za poskytnutý úver, keďže je to činnosť, ktorou sa žalovaný v čase uzatvorenia zmlúv o úvere zaoberal a na ktorú mal oprávnenie, nakoľko žalovaný mal v predmete podnikania aj poskytovanie úverov z vlastných zdrojov, čo medzi stranami sporu sporné nebolo. Táto skutočnosť, avšak, nedokazuje úmysel žalovaného získať bezdôvodné obohatenie. Žalovaný v čase uzatvorenia zmlúv o úvere nemohol mať vedomosť, ani predpokladať to, že o niekoľko rokov neskôr môže byť predmetná zmluva o úvere posúdená ako zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorá neobsahuje podstatné náležitosti podľa zákona č. 129/2010 Z. z.

31. Žalobkyňa na pojednávaní dňa 08.11.2018 uviedla, že keď mala podližnosť u spoločnosti POHOTOVOSTĚ, tak pre finančné problémy riešila cez oddlžovacu spoločnosť. Tri roky nemala so žalovaným problém až neskôr sa ozvali a jeden úver dali dohromady a na druhý úver chceli uhradiť cca. 3 000 eur. Nakoniec sa so zamestnankyňou od žalovaného dohodla, že im ešte zaplatí 1 200 eur a to im spláca po 70 eur mesačne. Ďalej uviedla, že má aj ďalšie doklady o zaplatení ďalších 700 eur.

32. Predmetom sporu je zaplatenie sumy 914,70 eur s príslušenstvom titulom bezdôvodného obohatenia.

33. Súd posudzoval obsah jednotlivých listinných dôkazov, vyhodnocoval ich jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti. Súd sa najprv vyporiadal s tým, či medzi žalobkyňou a žalovaným bol uzatvorený občianskoprávny vzťah alebo obchodnoprávny vzťah, lebo predmetné zmluvy boli uzatvárané s fyzickou osobou ako spotrebiteľom. Žalovaný v danej veci vystupuje ako podnikateľ, ktorý koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalobkyňa ako spotrebiteľ, ktorá nemá postavenie podnikateľa a ktorá nemohla ovplyvniť podstatný obsah zmlúv a ani obsah všeobecných obchodných podmienok. Spotrebiteľský úver jej bol poskytnutý na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Súd dospel k záveru, že v tomto prípade boli uzatvorené formulárové spotrebiteľské zmluvy a to dňa 14.12.2012 a 15.02.2013. Text zmluvy bol vopred pripravený, dlžník ako spotrebiteľ nemal možnosť žiadnym podstatným spôsobom zasahovať do jej obsahu.

34. Vzhľadom na preukázanú skutočnosť, že žalobkyňa ako dlžníčke boli úvery poskytnuté jednorázovo a to reálne vo výške 200 eur, resp. 600 eur, tak súd si predmetné zmluvy vyhodnotil ako zmluvy o spotrebiteľskom úvere a nie zmluvy o úvere v zmysle Obchodného zákonníka.

35. Na základe uvedeného si súd ustálil, že právny vzťah medzi účastníkmi založený zmluvami o úvere je nevyhnutné posudzovať podľa zák. č. 129/2010 Z. z. bez ohľadu na to, že predmetné zmluvy sú tzv. absolútny obchod. S poukazom na vyššie uvedené a vychádzajúc zo zásady *lex specialis derogat lex generalis*, podľa ktorej špeciálna právna úprava, ktorou v danom prípade je zák. č. 129/2010 Z. z. ako i ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, má prednosť pred všeobecnou úpravou, ktorou je Obchodný zákonník súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi konania podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch.

36. Súd v rámci výkladu (aplikácie) noriem občianskeho práva, musí vyhodnotiť medze aplikácie zásady zmluvnej voľnosti (§ 2 ods. 3 Občianskeho zákonníka) vo svetle princípu proporcionality (čl. 1 Ústavy SR) a povinnosti súdu dbať na to, aby sa práva nezneužívali základné princípy CSP). V týchto intenciách, a o to viac v prípadoch, keď je zmluvná voľnosť niektorého z účastníkov zmluvného vzťahu (spotrebiteľa) obmedzená, keďže žiadnym spôsobom nemôže ovplyvňovať obsah zmluvných dojednaní, musí zväžiť proporcionality každého jednotlivého zmluvného ustanovenia a vyvodiť z neho primerané následky. Ani legitímne očakávania žalobcu nemôže byť prekážkou v deklarovaní niektorého zo zmluvných dojednaní ako neplatného, a to najmä v prípadoch, keď tieto ustanovenia sám v zmluve a zmluvných podmienkach formuloval.

37. Ide tu o právo žalobkyne vyplývajúce (skutkovo sa odvodzuje) zo záväzkov vzniknutých zo spotrebiteľskej zmluvy, pri ktorej s prihliadnutím na všetky okolnosti žalobkyňa ako spotrebiteľ jej obsah podstatným spôsobom neovplyvňovala a teda súd prihliadal na to, či uzavreté zmluvy neobsahujú neprijateľné podmienky, ktoré by na škodu spotrebiteľa zakladali nápadný nepomer medzi právami a povinnosťami zmluvných strán. Zákonné ustanovenia, ktoré na skutkový stav aplikoval, vykladal vo svetle ustanovení o spotrebiteľských zmluvách v Občianskom zákonníku ako aj nepriameho účinku smerníc 93/13/ES o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a smerníc o spotrebiteľských úveroch 87/102/ES, 90/88/ES, 98/7/ES. Pri tzv. spotrebiteľských zmluvách t. j. právnych vzťahoch, keď na jednej strane vystupuje veriteľ zväčša podnikateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol a nemôže individuálne ovplyvniť obsah vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy, je úmyslom zákonodarcu chrániť postavenie slabšieho spotrebiteľa pred nekalými zmluvnými dojednaniami.

38. Súd aplikoval ustanovenia Smernice Rady 93/13/EHS o neprimeraných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Súd posudzoval zároveň pojem „značnej nerovnováhy“ s cieľom posúdiť, či a prípadne v akej miere je právne postavenie spotrebiteľa vyplývajúce zo zmluvy nevýhodnejšie než právne postavenie zakotvené v platnom vnútroštátnom práve. (rozhodnutie Súdneho dvora vo veci Aziz/9/). Slovenský zákonodarcu vymedzil v § 53 ods. 1 OZ jednak všeobecné kritéria posudzovania neprijateľnosti klauzuly vo forme generálnej klauzuly, ale v § 53 ods. 4 OZ normoval taktiež osobitný zoznam, demonštratívny výpočet určitých klauzúl, ktoré majú byť považované za neprijateľné. Vzhľadom na zákonné vyjadrenie ide o čierny zoznam klauzúl, a preto nie je v prípadoch klauzúl uvedených v demonštratívnom výpočte potrebné skúmať ešte aj predpoklady generálnej klauzuly. Klauzuly uvedené v § 53 ods. 4 OZ sa považujú za neprijateľné a teda za absolútne neplatné. Z týchto dôvodov súd skúmal, či zmluvné podmienky, ktorých neplatnosti sa navrhovateľ domáhal obsahujú niektorú z klauzúl z § 53 ods. 4 OZ.

39. Z vykonaného dokazovania a zisteného stavu veci súd vyvodil záver, že žaloba nebola podaná dôvodne. Po oboznámení sa so skutkovými okolnosťami prejednávanej veci, obsahom zmlúv a vyjadrení sporových strán súd tieto vyhodnotil vo vzájomných súvislostiach a rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku. Podstatné pre rozhodnutie v preukázaných skutkových okolnostiach s ohľadom na uvedené právne predpisy boli najmä nasledovné úvahy. Na základe písomnej zmluvy zo dňa 15.02.2013 žalovaný poskytol žalobkyňu úver vo výške 200,00 eur. Medzi účastníkmi zmluvy bol dohodnutý poplatok vo výške 196,00 eur a celková čiastka na zaplatenie vo výške 396,00 eur. V zmysle predmetnej zmluvy sa žalobkyňa zaviazala splniť svoj záväzok zaplatením jednej splátky vo výške

396,00 eur a to do 25.02.2014. Zmluvné strany si ďalej dohodli RPMN vo výške 98 %. Poplatok spojený s úverom bol podľa zmluvy tvorený súčtom úroku vo výške 39,15 % ročne z poskytnutého úveru, čo predstavovalo sumu vo výške 78,30 eur a administratívnych nákladov na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy vo výške 117,70 eur. Žalovaná celkovo zaplatila 470,87 eur. Na základe písomnej zmluvy zo dňa 14.12.2012 žalovaný poskytol žalobkyni úver vo výške 600,00 eur. Medzi účastníkmi zmluvy bol dohodnutý poplatok vo výške 576,00 eur a celková čiastka na zaplatenie vo výške 1 176,00 eur. V zmysle predmetnej zmluvy sa žalobkyňa zaviazala splniť svoj záväzok zaplatením 12 mesačných splátok po 98 eur. Zmluvné strany si ďalej dohodli RPMN vo výške 300,29 %. Žalovaná celkovo zaplatila 1 418,53 eur 40. Z obsahu predmetných zmlúv si súd ustálil, že v nich nebol v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z. jasne a určite vymedzený počet a termíny splátok úrokov a iných poplatkov. Bola uvedená len výška mesačnej splátky. Takýmto postupom sa obchádzali jednotlivé ustanovenia zák. č. 129/2010 Z. z. a to základné náležitosti zmluvy stanovené v § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z. podľa ktorých zmluva musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Zákonom stanovené členenie a uvedenie jednotlivých čiastok úveru nie je svojvoľné, ale predstavujú prehľadné vymedzenie povinností dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke a aby zároveň nebolo možné, aby si veriteľ voči dlžníkovi uplatňoval aj nároky, na ktoré nemá právo. Pokiaľ pod poplatky nie je možné zahrnúť úrok a s ohľadom na to, že úroky sú splatné so splatnosťou jednotlivej splátky, úroky možno požadovať do zaplatenia a to aj predčasného, je úplne vylúčené, aby suma celkových úrokov bola pojatá priamo do mesačnej splátky. Nakoľko v zmluvách nebola splnená základná náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z., podľa ktorých zmluva musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, teda rozčlenením jednotlivých čiastok, nie len výšku splátok, je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. Pokiaľ je jednou z podmienok platnosti úverovej zmluvy aj uvedenie presnej špecifikácie, z čoho mesačná splátka pozostáva, je povinnosťou to v zmluve uviesť, hoci by mala zmluva i o dve či tri strany viac. Každý dlžník ako spotrebiteľ má právo mať vedomosť, aká suma zo splátky bude pripadať na istinu, aká na úroky.

41. Na základe uvedeného je na poskytnuté úvery potrebné obligatórne prihliadať ako na bezúročné a bez poplatkov a keďže žalobkyňa sa oprávnenne domáha zaplatenia žalovanej sumy, ktorá je rozdielom medzi zaplatenou celkovou čiastkou a celkovou sumou poskytnutou žalovaným v rámci predmetných zmlúv, tak žalobkyňa má nárok na zaplatenie požadovanej sumy titulom bezdôvodného obohatenia.

42. V zmysle zmluvy zo dňa 15.02.2013 žalovaný poskytol žalobkyni úver vo výške 200 eur a podľa doručeného prehľadu splátok a pokút žalobkyňa celkovo uhradila sumu vo výške 470,87 eur. Na základe vyššie uvedeného, že na predmetný úver je potrebné obligatórne prihliadať ako na bezúročný a bez poplatkov, tak žalobkyni vznikol nárok na zaplatenie sumy 270,87 eur voči žalovanému, nakoľko žalobkyňa zaplatila viac ako bola výška poskytnutého úveru. Žalobkyňa zaplatila podstatne vyššiu sumu než vyčerpala, konkrétne 470,89 eur a titulom bezdôvodného obohatenia požiadala o vydanie sumy 270,87 eur (470,89 eur - 200 eur) a v tejto časti jej súd aj vyhovel. Vzhľadom na vykonané dokazovanie súd kvalifikoval sumu 270,87 eur ako majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, ktorý je žalovaný povinný vydať žalobkyni.

43. V zmysle zmluvy zo dňa 14.12.2012 žalovaný poskytol žalobkyni úver vo výške 600 eur a podľa doručeného prehľadu splátok a pokút žalobkyňa celkovo uhradila sumu vo výške 1 418,53 eur. Na základe vyššie uvedeného, že na predmetný úver je potrebné obligatórne prihliadať ako na bezúročný a bez poplatkov, tak žalobkyni vznikol nárok na zaplatenie sumy 818,53 eur voči žalovanému, nakoľko žalobkyňa zaplatila viac ako bola výška poskytnutého úveru, avšak žalobkyňa sa domáhala zaplatenia len sumy vo výške 643,83. Žalobkyňa zaplatila podstatne vyššiu sumu než vyčerpala, konkrétne 1 418,53 eur a titulom bezdôvodného obohatenia požiadala o vydanie sumy 643,83 eur (851,83 eur + 392 eur - 600 eur) a v tejto časti jej súd aj vyhovel. Vzhľadom na vykonané dokazovanie súd kvalifikoval sumu 643,83 eur ako majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, ktorý je žalovaný povinný vydať žalobkyni.

44. Z týchto skutočností si súd ustálil, že žaloba je dôvodná v celej žalovanej sume 914,70 eur z titulu bezdôvodného obohatenia a preto žalobkyni túto požadovanú sumu priznal.

45. Súd zároveň priznal žalobkyni aj úrok z omeškania z požadovanej sumy vo výške 5,00 % ročne, avšak od 03.11.2017, nakoľko žalobkyňa súdu neuviedla na základe akej skutočnosti žiadala priznať úrok z omeškania od 19.07.2017. Súd priznal úrok z omeškania od 03.11.2017, čiže odo dňa nasledujúceho po dni kedy bola doručená žaloba žalovanému.

46. Zákonom č. 150/2004 Z. z. účinným od 01.04.2004 boli do Občianskeho zákonníka implementované smernice Európskych spoločenstiev a Európskej únie: 1. Smernica Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 095, 21/4/1993, str. 29 34); 2. Smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 94/47/ES z 26. októbra 1994

o kúpe práva na sezónne užívanie nehnuteľností (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 280, 29/10/1994, str. 83 87); 3. Smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 1999/44/ES z 25. mája 1999 o určitých aspektoch predaja spotrebného tovaru a súvisiacich zárukách (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 171, 7/7/1999, str. 12 16). Do Občianskeho zákonníka bola vložená piata hlava, ktorá upravuje otázku spotrebiteľských zmlúv, či práva a povinnosti spotrebiteľov, dodávateľov.

47. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

48. Podľa § 52 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

49. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

50. Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

51. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

52. Citované ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka vychádza z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a oproti spotrebiteľovi so znalosťou ponúkaného tovaru a služieb, čo zodpovedá poctivému prístupu v podnikaní. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

53. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné (pre porovnanie uznesenie IV. ÚS 55/2011). Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou (§ 53 ods. 5 OZ). Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Je potrebné zdôrazniť, že ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

54. Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

55. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

56. Podľa § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

57. V komplexe vysloveného právneho názoru súdu a s prihliadnutím k výkladu priaznivejšieho pre spotrebiteľa (§ 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka) súd dospel k záveru, že žaloba bola podaná dôvodne. Súd pri svojom rozhodnutí vychádzal i zo Smernice rady 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, kde v čl. 3 ods. 2 sa nepovažuje podmienka za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ nebol preto schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou.

58. Občiansky zákonník v § 53 ods. 4 obsahuje príkladný výpočet neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, ich uvedenie v zmluve spája (§ 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka) s právnym následkom ich neplatnosti. Smernica rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách obsahuje širší výpočet príkladov neprijateľných podmienok. Podľa bodu 1 písm. e) prílohy cit. Smernice za nekalú podmienku sa považuje aj podmienka na spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako kompenzáciu (v tomto prípade ide o výšku zmluvnej pokuty). Smernica má podľa svojej povahy interpretačný význam pri uplatnení domácej právnej úpravy, ktorou bol implementovaná.

59. Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a Občianskeho zákonníka). Plnenie z takejto podmienky vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka ; „z neplatného právneho úkonu“).

60. Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

61. Súd zároveň poukazuje na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15 (Klára Bíróová) zo dňa 9.11.2015 a v tejto súvislosti uvádza, že výklad Súdneho dvora Európskej únie v uvedenej veci, podľa ktorého článok 10 ods. 1 a 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES zo dňa 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS v spojení s článkom 3 písm. m) tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 uvedenej smernice musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči a tak na základe uvedeného je súd toho názoru, že aj napriek tejto skutočnosti musí byť zachovaná požiadavka dobrej viery v záväzkovoprávnom vzťahu. Súd zároveň poukazuje na závery Ústavného súdu Českej republiky vo veci sp. zn. I ÚS 3512/11, podľa ktorých: „Je treba zdôrazniť, že obchodní podmienky ve spotřebitelských smlouvách na rozdíl třeba od obchodních smluv mají sloužit především k tomu, aby nebylo nezbytné do každé smlouvy přepisovat ujednání technického a vysvětlujícího charakteru. Naopak nesmějí sloužit k tomu, aby do nich v často nepřehledné, složitě formulované a malým písmem psané formě skryl dodavatel ujednání, která jsou pro spotřebitele nevýhodná a o kterých předpokládá, že pozornosti spotřebitele nejspíše uniknou (například rozhodčí doložka nebo ujednání o smluvní pokutě). Pokud tak i přesto dodavatel učiní, nepočíná si v právním vztahu poctivě a takovému jednání nelze přiznat právní ochranu.“

62. Predmetný rozsudok C-42/15 zo dňa 09.11.2015 poskytol výlučne výklad smernice a to konkrétne článku 10 ods. 2 písm. h), článku 10 ods. 2 písm. h) a i), článku 23, avšak výklad vnútroštátneho práva poskytujú iba vnútroštátne súdy. Súdny dvor Európskej únie rozsudku C-42/15 v odseku 17 vyslovil, že Smernica je potrebné vykladať tak, že členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od jej ustanovení a daný záver však vzhľadom na napadnuté ustanovenie zákona o spotrebiteľských úveroch nie je možné aplikovať, nakoľko v danom prípade ide o vnútroštátne právo (zákon), ktorý nad rámec smernice zakotvil prísnejšie podmienky vo vzťahu k povinným náležitostiam spotrebiteľskej zmluvy o úvere, na splnenie ktorých je viazané posúdenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru.

63. Zákon o spotrebiteľských úveroch upravuje odlišné požiadavky od požiadaviek Smernice. Zákon tak vo svojich ustanoveniach uvádza, že zmluvy musia obsahovať "výšku, počet a termíny splátok

istiny, úrokov a iných poplatkov" a tak ide nad rámec Smernice a celkom jednoznačne požaduje, aby boli v zmluvách vyjadrené splátky istiny, splátky úrokov a splátky iných poplatkov. K výkladu ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch týkajúceho sa rozpisu splátok existuje konštantná judikatúra slovenských súdov potvrdená aj rozsudkami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a množstvo rozhodnutí okresných a krajských súdov, v zmysle ktorých je potrebné uvedené ustanovenie vykladať tak, že zmluva musí obsahovať vyjadrenie splátok istiny, splátok úrokov a splátok poplatkov, inak sa zmluva o spotrebiteľskom úvere považuje za bezúročnú a bez poplatkov.

64. Podľa § 48 ods. 1 CSP, ak senát najvyššieho súdu pri svojom rozhodovaní dospeje k právnomu názoru, ktorý je odlišný od právneho názoru, ktorý už bol vyjadrený v rozhodnutí iného senátu najvyššieho súdu, postúpi vec na prejednanie a rozhodnutie veľkému senátu. V uznesení o postúpení veci odôvodní svoj odlišný právny názor.

65. Podľa § 48 ods. 2 CSP, právny názor vyjadrený v rozhodnutí veľkého senátu je pre senáty najvyššieho súdu záväzný. Ak sa senát najvyššieho súdu pri svojom rozhodovaní chce odchyliť od právneho názoru vyjadreného v rozhodnutí veľkého senátu podľa odseku 2, postúpi vec na prejednanie a rozhodnutie veľkému senátu.

66. Civilný sporový poriadok zaviedol vo svojich ustanoveniach rozhodovanie tzv. veľkého senátu, ktorého rozhodovacia činnosť má slúžiť na zjednocovanie právnych názorov v prvom rade vnútri Najvyššieho súdu SR, jeho jednotlivých kolégií a na zabezpečovanie jednotnosti rozhodovania súdov nižších inštancií. Právny názor vyjadrený v rozhodnutí veľkého senátu je pre senáty Najvyššieho súdu SR záväzný.

67. Najvyšší súd SR uznesením č. k. 3 Cdo 146/2017 zo dňa 22.02.2018 okrem iného rozhodol, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej - ktorej anuitnej splátky. Ďalej Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí uviedol, že v zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z. z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokonformného výkladu dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa.

68. Súd sa s uvedeným rozhodnutím Najvyššieho súdu SR oboznámil a zastáva názor, že toto rozhodnutie nie je rozhodnutím zjednocovacieho tzv. veľkého senátu, ktoré by sa tak mohlo stať záväzným pre ostatné súdy na nižšom stupni. Na základe uvedeného je preto súd toho názoru, že uvedené rozhodnutie Najvyššieho súdu SR nie je pre súdy nižšieho stupňa záväzné a preto pri svojej rozhodovacej činnosti v predmetnom spore vychádzal z platných právnych predpisov účinných ku dňu uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a na citované rozhodnutie Najvyššieho súdu SR neprihliadal, keďže nie je pre neho záväzné.

69. Podľa § 166 ods. 1 CSP, v záujme hospodárnosti konania súd spojí na spoločné konanie také konania, ktoré sa pred ním začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých strán. Ak boli také konania pridelené viacerým sudcom toho istého súdu, rozhodne o spojení konaní ten sudca, u ktorého sa začalo konanie skôr.

70. Súd sa zároveň zaoberal aj návrhom žalovaného na spojenie tohto konania s konaním vedeným na tunajšom súde pod sp. zn. 7Csp/87/2017. Lustráciou súd zistil, že konanie vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 7Csp/87/2017 bolo zastavené dňa 26.07.2017 uznesením č. k. 7Csp/87/2017 - 27 a predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 29.08.2017. Na základe uvedeného mal súd za to, že o návrhu na spojenie konania nie je potrebné rozhodnúť, keďže žaloba bola podaná dňa 13.10.2017, čiže po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia o zastavení konania sp. zn. 7Csp/87/2017.

71. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

72. Podľa § 262 ods. 1, 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie

po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

73. Podľa § 263 ods. 1 CSP, ak bola v konaní úspešná strana zastúpená advokátom, súd uvedie v uznesení o výške náhrady trov konania ako prijímateľa náhrady trov konania advokáta.

74. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania súd vychádzal z § 255 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1 CSP a plne úspešnej žalobkyni v konaní priznal plnú náhradu trov konania, t. j. 100 %.

75. Podľa § 2 ods. 2 prvá veta zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „zák. č. 71/1992 Zb.“), ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho žalobe alebo návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť žalovaný alebo odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený.

76. Podľa § 4 ods. 2 písm. u) zák. č. 71/1992 Zb., od poplatku sú oslobodení: u) spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu.

77. Podľa Položky 1 sadzobníka súdnych poplatkov tvoriaceho prílohu k zák. č. 71/1992 Zb.: Položka 1 Z návrhu na začatie konania, ak nie je ustanovená osobitná sadzba a) z ceny (z úhrady) 6 %, najmenej 16,50 eura, predmetu konania najviac 16 596,50 eura alebo z hodnoty v obchodných veciach predmetu sporu najviac 33 193,50 eura.

78. Podľa § 4 ods. 2 písm. u) zák. č. 71/1992 Zb. je žalobkyňa ako spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu oslobodená od platenia súdnych poplatkov. Súd žalobe žalobkyne vyhovel v rozsahu 100 %, preto v zmysle § 2 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. uložil povinnosť žalovanému zaplatiť súdny poplatok za žalobu v sume 55 eur (výpočet: 6 % zo žalovanej sumy 914 eur = 54,84, zaokrúhlene 55 eur podľa položky 1 písm. a) citovaného zákona).

79. Po právoplatnosti tohto rozhodnutia súd prvej inštancie v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne o výške náhrady trov konania.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu vykoná exekútor, ktorého na vykonanie exekúcie poverí súd (§ 55 zák. č. 233/1995 Z. z. v spojení s § 48 zák. č. 233/1995 Z. z.).